

ભગવાન મહાવીર

મારો અનુભવ છે, મારી દષ્ટિએ હંમેશાં હું સાચો
હોઉં છું. આમ છતાં મારા કેટલાક સંનિષ્ઠ કાર્યકરો
મારામાં કાંઈક ખોટું જુએ છે. પહેલાં હું મને
સાચો અને સામેનાને અજ્ઞાની સમજતો પણ
'અનેકાંતવાદ'નો અભ્યાસ કર્યા પછી હવે મને
લાગે છે કે બન્ને પોતપોતાની યોગ્ય રીતે સાચા !
મહાવીરે પ્રરૂપેલા અનેકાંતવાદના સિધ્ધાંતે મને
નવી દષ્ટિ આપી છે.

— ગાંધીજી

રૂ. ૨૫/-

તીર્થંકર ભગવાન મહાવીર

રાજેન્દ્ર મયાભાઈ શાહ

શેઠ શ્રી મયાભાઈ ઠાકરશી શાહ ધર્મદા ટ્રસ્ટ, ૧૦/૧૧, લખ્ધી વિક્રમ, ધરણીધર
દેરાસર પાસે, શ્રેયાંસનાથ સોસાયટી સામે, વાસણા, અમદાવાદ-૭. ☎ ૪૩૫૨૬૬

પ્રાણ સ્વીકાર

પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રી યશોદેવસૂરિશ્વરજી મહારાજશ્રીના
વિપૂલ કલા સંગ્રહમાંથી ભગવાન મહાવીરનાં ચિત્રો અને
ભગવાનના જન્મપ્રસંગે એમણે ભગવાનના જીવન-પ્રસંગોનું
આછું અવલોકન કરતું જે ઉદ્દબોધન કર્યું તે છાપવા બદલ

રાજેન્દ્ર મયાભાઈ શાહ

૧, પાર્શ્વસદન, ૨૨૮, ડૉ. એની એસંટ રોડ,
વરલી, મુંબઈ - ૪૦૦૦૨૫. ☎ ૪૯૩ ૭૯ ૪૮

આવૃત્તિ પહેલી

ચૈત્ર સુદ ૧૩, વીર સંવત ૨૫૧૪

મહાવીર જન્મ તિથિ

આવૃત્તિ બીજી

ભાદરવા સુદ ૫, વીર સંવત ૨૫૨૦

શેઠશ્રી મયાભાઈ ઠાકરશી શાહ ધર્માદા ટ્રસ્ટમાં
આંખની હોસ્પિટલ શરુ કરવાના શુભ સંકલ્પ નિમિત્તે

પ્રિન્ટર્સ

દીપક પ્રિન્ટરી, ૪૪૪, રવિવાર પેઠ,

પુના : ૪૧૧૦૦૨. ☎ ૪૫૮૪૭૨, ૪૫૮૧૮૩

શિવમસ્તુ સર્વ જગતઃ, પરહિતનિરતાભવન્તુભૂતગણાઃ ।
 દોષાઃ પ્રયાન્તુ નાશં, સર્વત્ર સુખી ભવતુ લોકઃ ॥

સમર્પણ
 મારા પરમ પૂજ્ય પિતાશ્રી
 શ્રી મયાભાઈ ઠાકરશી શાહ
 ને સાદર સમર્પણ

ભગવાન મહાવીરના જીવનનું આધું અવલોકન

મુંબઇની જન્મોત્સવની ઉજવણી પ્રસંગે ઉદ્બોધન

ઉદ્બોધક : પૂ. મુનિશ્રી યશોવિજયજી

नमो दुर्वाररागादिवैरिवारनिवारिणे ।
अर्हते योगीनाथाय महावीराय तायिने ॥१॥

पन्नगे च सुरेन्द्रे च कौशिके पादसंस्पृशि ।
निर्विशेषमनस्कायः श्रीवीरस्वामिने नमः ॥२॥

कृतापराधेऽपि जने कृपामन्तरतारयोः ।
 ईषद् बाष्पाद्रयोर्भद्रं श्रीवीरजिननेत्रयोः ॥३॥

શ્રીમદ્ કલિકાલ સર્વજ્ઞે, ભગવાનને ત્રણ શ્લોક દ્વારા આપેલી ભારોભાર શ્રદ્ધાંજલિનું વિવેચન કરી પછી આગળ વધીએ -

મહાનુભાવો! આજે આ કાળના અન્તિમ તીર્થંકર વીતરાગ, સર્વજ્ઞ, સર્વગુણસંપન્ન, અહિંસા ધર્મના આદ્ય પ્રખરપુરસ્કર્તા, માત્ર માનવજાત ઉપર જ નહિ પણ પ્રાણી જીવમાત્ર ઉપર કરુણા-દયાની અવિરત વર્ષા વરસાવનાર, જડચેતન પદાર્થો પ્રત્યે સમભાવ રાખનાર, જીવન-મુક્તિનો માર્ગ બતાવનાર, જીવમાત્રનું ધ્યેય મોક્ષ જ હોવું જોઈ એ અને એ માર્ગના પથપ્રદર્શક એવા મહામાનવ ભગવાન મહાવીરનો- જગતનું કલ્યાણ કરવામાં કારણભૂત એવો- કલ્યાણકનો મંગલમય દિવસ છે.

આજે તમારી સમક્ષ, વિદ્યાપ્રેમી સિદ્ધરાજ અને રાજર્ષિ
કુમારપાલ આ બન્ને રાજાઓના પ્રતિબોધક, લાખો શ્લોકના રચયિતા,
સંખ્યાબંધ મહાન ગ્રન્થ કૃતિઓના રચયિતા, આ કાળના સર્વજ્ઞ જેવા
આજથી ૮૦૦ વરસ ઉપર એટલે આરમ્ભ સદીમાં થયેલા ગુજરાતની

રાજધાની પાટણમાં મહાન પરમાર્થન ગુર્જરેશ્વર કુમારપાલ મહારાજની વિનંતિથી રચેલા યોગશાસ્ત્ર ગ્રન્થના પ્રારંભમાં મંગલાચાર કરીને ભગવાનની જે મહાનતા વર્ણવી છે એ જ શ્લોકનું પવિત્ર કિચ્ચારણ મેં કર્યું. તમોએ તેનું પવિત્ર શ્રવણ કર્યું. હવે એનો શોધો જરૂરી અર્થ સમજી લઈએ, પછી ભગવાનના જીવનની અદ્વિતીય જાંખી કરીએ -

પ્રથમ શ્લોકમાં નમો દુર્વાર... એવું ભગવાનનું વિશેષણ વાપરીને ગ્રન્થકાર એમ જણાવે છે કે, આ સંસાર રાગદ્વેષથી ભરેલો છે. ચારે બાજુએ એની જવાબાઓ ધગધગી રહી છે. સહુ એથી જતી રહ્યા છે. આ રાગદ્વેષ માનવજાતના કદર શત્રુઓ છે. એને જીતવાનું કામ બહુ જ દુષ્કર છે. આવા દુર્ધર શત્રુઓને પણ જે ભગવાને અહિંસા, સંયમ, તપ, ત્યાગ વગેરે દ્વારા ભગાડી દઈને જેઓ વીતરાગ અવસ્થાને પામ્યા એવા શ્રેષ્ઠ ચારિત્રવાન નિર્ભળ ભગવાનને હું નમસ્કાર કરું છું.

અહીં... બીજા વિશેષણને સમજીએ. વીતરાગ બનવાથી ભગવાન હવે સાચા અર્થમાં તીર્થંકર બન્યા હોવાથી દેવો, મનુષ્યો સહુના માટે પૂજનીય, વંદનીય બન્યા. હેમચંદ્રાચાર્યજી રચના યોગશાસ્ત્રની કરી રહ્યા છે, મંગલાચરણ એનું જ છે, એટલે યોગને અનુકૂળ વિશેષણ વાપરતાં લખ્યું કે યોગીનાથાય ભગવાનને યોગીનાથ કહ્યા. એટલે વિશ્વમાં જાતજાતની યોગ સાધનાઓ કરી રહેલા યોગીઓના પણ ભગવાન ઉપરી-નાથ છે, સ્વામી છે, કેમકે યોગના સર્વશ્રેષ્ઠ સાધક મહાવીર હતા.

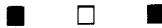
પ્રશ્ન : આપણામાં જૈનધર્મમાં પણ યોગ સાધના ખરી ?

જવાબ : ટૂંકામાં અપાય તેવો નથી, છતાં પૂછ્યો છે તો થોડો ખ્યાલ આપું. વરસોથી આ દેશમાં એક એવો ખ્યાલ સાંઠુને પ્રવર્તે છે કે યોગ તો હિન્દુઓનો કે અજૈનોનો. જૈનો યોગમાં ખાસ માનતા નથી અને

સાથે સાથે ઉત્તર ભારતમાં સેંકડો અજૈન યોગીઓ યોગ સાધના કરતા હોય છે તે જાણીતી વાત છે, અને જોગીયો-જોગીડો શબ્દ પણ અજૈન સંન્યાસીઓ જોડે ખૂબ સંકળાયેલો છે. અને હઠયોગના તો ઘણા ચમત્કારો લોકોને જોવા પણ મળે છે. એટલે જૈનો યોગમાં માનતા નથી એવી ગેરસમજ ઊભી થાય તે સ્વાભાવિક છે.

જૈનધર્મમાં પ્રાણાયામ, હૃદયોગ આદિને સંયમયાત્રા માટે બાધક ગણીને તે અંગે ચેતવણી આપી છે. જૈનોની યોગની વ્યાખ્યા-સાધના અનોખી છે. જો કે પાછળથી કેટલીક યોગની બાબતોને જૈનાચાર્યોએ દેશકાળને અનુલક્ષીને સ્વીકારી છે. આગમ આદિ સાહિત્યમાં યોગસાધનાની વાત વિશેષ પ્રકારે મળતી નથી. મહાપ્રાણધ્યાનની, સર્વસંવરધ્યાનની વાતો મળે છે, જે યોગનું જ અંગ છે. વિક્રમની પ્રથમ શતાબ્દીથી જીવન સાધનાના ગ્રન્થો રચાવા શરૂ થયા, પછી વિક્રમની બીજી, ત્રીજી શતાબ્દીથી શ્રેષ્ઠકૃતિ તત્ત્વાર્થસૂત્ર પછી પૂ. જિનભદ્રગણિજી, પૂ. હરિભદ્રસૂરિજી, પૂ. હેમચંદ્રસૂરિજી, પૂ. ઉપા. યશોવિજયજી આદિ પૂજ્ય ગ્રન્થકારો યોગના સાધકો, યોગ વિષયના પ્રતિષ્ઠિત ઊંડા વિદ્વાનો અને બહુમાન્ય રચનાકારો થયા છે, જેમણે યોગ વિષય ઉપર ઘણું ઘણું લખ્યું છે.

બીજા શ્લોકમાં ભગવાન મહાવીરે પોતાના મન અને કાયાને કેટલી ઉંદે સંયમી બનાવી દીધી છે, તે વાત કરતાં ભગવાનના જ જીવનની ઘટનાને યાદ કરીને જણાવે છે. ભગવાનના ચરણમાં સુરેન્દ્ર-ઈન્દ્ર વારંવાર નમસ્કાર કરવા માટે ચરણસ્પર્શ કરતા, બીજીબાજુ જેરીલો કૌશિક નાગ ચરણે ડસ્યો પણ ભગવાનનાં મન અને કાયામાં કશો ફેરફાર ન નોંધાયો, એટલે કે ઈન્દ્ર જેવા નમવા છતાં ભગવાનને હરખ કે આહોભાવ જાગ્યો.

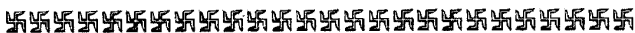
કરી નહિ. અપરાધી પ્રત્યે ન રોષ, ન ગુસ્સો, ન તિરસ્કાર પણ ઉલટું આગળ વધીને ભગવાનના હૈયામાં કરુણા હતી તેથી ચિંતા ઉભરાઈ ગઈ. બીજાને ત્રાસ આપ્યાનું ભયંકર પાપ આંધનાર આ જીવનું ભાવિ કેવું ભયંકર દુઃખદ હશે એ વિચારતાં ભગવાનના બંને નેત્રો ભીનાં થઈ ગયાં-ઝળઝળિયાં આવી ગયાં એમ જણાવીને નેત્રોને ખિરદાવ્યાં.

એમના વારસદારો તરીકે આપણે પણ રાગ-દ્વેષથી બચતા રહીએ, સુખદુઃખ વચ્ચે સમતાભાવ રાખીએ અને આપણા અપરાધીઓ પ્રત્યે ઉદારભાવ રાખી કરુણા દાખવીએ.

આર્યભૂમિથી અલંકૃત આ ભારતદેશ એ ઈશ્વરોની- અવતારોની ભૂમિ છે, સંતો-ઋષિ-મહર્ષિઓનું નિવાસસ્થાન છે. આવી પવિત્ર ભૂમિ ઉપર આજથી ૨૫૬૫ (અઢી હજાર વર્ષ ઉપર) વર્ષ ઉપર (ત્રિશલા માતાની કુક્ષિથી) એક મહાન તેજ પ્રગટ થયું હતું, અને તે ધીમે ધીમે ભારતના મોટા ભાગ ઉપર પથરાઈ ગયું હતું. એ તેજ-ગંગામાં ભારતના અનેક રાજા-મહારાજાઓ, રાજરાણીઓ, રાજકુમારો, રાજકુમારિકાઓ, ગરીબો અને અમીરો, બાળકો અને વૃદ્ધો, નવયુવાનો અને નવયુવતીઓ વગેરે લાખો લોકો સ્નાન કરીને પાવન થયા હતા. એ તેજ બોંતેર-બોંતેર વર્ષ સુધી પોતાનો મંગલ અને કલ્યાણકારી પ્રકાશ પાથરીને અંતે આપણા દુર્ભાગ્યે વિલય થયું હતું, જે તેજને વિલય થયે આજે ૨૪૯૩ વર્ષ થયાં એટલે કે વિ. સં. નાં ૨૦૨૩ વર્ષ થયાં.

આ તેજ કે પ્રકાશ બીજા કોઈનો નહિ, એ તેજ હતું આ યુગના ચરમ તીર્થંકર, અંતિમ પરમાત્મા, શાસનપતિ શ્રમણ ભગવાન

મહાવીરના આત્માનું. ભગવાન મહાવીર અહિંસાના પરમવિભૂતિ સ્વરૂપ હતા, સાચા દષ્ટા હતા અને દીર્ઘતપસ્વી તરીકે વધુ જાણીતા થયા હતા. આ વિભૂતિનો જન્મ ચૈત્ર સુદિ તેરસની મધ્યરાત્રિએ થયો હતો, એટલે અઢી અઢી હજાર વર્ષ પસાર થવા છતાં આજે આપણે અને ભારતના લાખો લોકો એ મહાન આત્માના જન્મદિનની વિવિધ રીતે ઉજવણી કરવા દ્વારા તેમના મહાન આત્માને યાદ કરશે અને અનંતગુણી એ પરમ ઉપકારીના ગુણોના ગુણાનુવાદ ગાઈને એમના મહાન ગુણોને, મહાન ઉપકારોને ભાવભીની શ્રદ્ધાંજલિઓ અર્પણ કરશે.

અંતિમ તીર્થંકર ભગવાન મહાવીર ક્યાં જન્મ્યા હતા, કોને ત્યાં જન્મ્યા હતા ? એમનું ગૃહસ્થજીવન અને ત્યાર પછી સાધુ જીવન કેવું હતું. એમના જીવનમાં જન્માન્તરનું સાથી બનેલું મહાન જ્ઞાન જન્મતાં જ કેવું લાગ્યા હતા. એમનું ચારિત્ર કેવું અનુપમ કોટિનું હતું. સાધુ અવસ્થાનો સ્વીકાર કર્યા બાદ વિશ્વના કલ્યાણ કરવા માટે જોઈતી આધ્યાત્મિક તાકાત મેળવવા તેમણે તપ અને ત્યાગમાર્ગની કેવી અનુપમ કોટિની સાધના કરી હતી. એમના જીવનમાં દયા, ક્ષમા, કરુણા અને પ્રેમનો નાયગરાના ઘોઘ જેવો કેવો મહાસ્રોત વહેતો હતો ? એ કેવા મહાન હતા એમના સિદ્ધાન્તો કેવા લોકકલ્યાણકર હતા, તેની આછી પતલી ઝાંખી કરવા આજે આપણે એકત્રિત થયા છીએ. એ બધી બાબતો યશોચિત અન્ય વક્તાઓ કહેશે. હું તો બહુજ સંક્ષેપમાં કહીને મારી જીલ્લા, મન અને આત્માને પવિત્ર કરીશ.

ભગવાન મહાવીર બિહારની મહાન પુણ્યભૂમિ ઉપર જન્મ્યા હતા, જન્મ્યા ત્યારથી જ તે મહાન જ્ઞાની હતા એટલે કે મતિ, શ્રુત, અવધિ આ નામના ત્રણ જ્ઞાન સાથે જન્મ્યા હતા. ખાલ છતાં અખાલ હતા. યુવાન વયે પાછોઆ ખાદ જ્ઞાનદષ્ટિથી અખિલ વિશ્વને જન્મે,

જરા, મરણ, આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિ, રોગ, શોક, સતાપ વગેરે અનેકવિધ દુઃખોથી ગ્રસ્ત થયેલું જોઈ દયા અને કરુણાથી ઉભરાતું તેમનું હૃદય દ્રવી ગયું. તેમને એમ થયું કે કેવળ માનવજાત માટે જ નહિ પણ સમગ્ર પ્રાણી સૃષ્ટિને માટે, એ પછી મનુષ્ય હોય, પશુ હોય કે ક્ષુદ્ર જંતુ રૂપે હોય પણ જો મારામાં કોઈ એવી દિવ્યશક્તિ પ્રાપ્ત થાય તો તેમને સાચી શાંતિનો, સાચા સુખનો, કલ્યાણનો સાચો રાહ બતાવું. એમનું મંથન ઉગ્ર બન્યું અને ઈષ્ટબળ મેળવવા રાજમહેલનો વૈભવ છોડ્યો. કુટુંબ કબીલો અને દોલત છોડી. સંસારી મટીને સાધુ બન્યા, એ વખતે એમણે સાધુ જીવનની પાંચ ભીષ્મ પ્રતિજ્ઞાઓ લીધી. આજથી લઈને આજીવન સુધી અર્થાત્ જીવનની અંતિમ ક્ષણ સુધી મનસા, વાચા, કર્મણા-મનથી, વચનથી કે કાયાથી કોઈપણ પ્રાણીની હિંસા કરીશ નહિ, કરાવરાવીશ નહિ અને જે કોઈ કરતાં હોય તેને હું ટકો આપીશ નહિ; એ જ રીતે જુઠ્ઠું, ચોરી, સ્ત્રીસેવન કે પરિગ્રહનું સેવન ન કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી. અને તે જ વખતે ચોથું મનઃપર્યવ જ્ઞાન ઉપજ્યું. દુનિયાના મનુષ્યોના, પશુના સર્વના મનના વિચાર જાણવાને સમર્થ બન્યા. અને રખે કોઈ પાપ ન થઈ જાય તે માટે પૂર્ણ સાવધાન બન્યા, રખે કંઈ પ્રમાદ ન થઈ જાય એ માટે જાગૃત બન્યા, સાથે સાથે ઉપવાસોની તપશ્ચર્યા શરૂ કરી, ગામે ગામ, નગરે નગર, જંગલે જંગલમાં વિહાર કરવા માંડ્યો. મુખ્યતયા મૌનપણે વિચરે છે. આત્માનું શુદ્ધિકરણ (રિક્ષાઈન) કરવાની ખોજમાં ભગવાન અંતર્મુખ બન્યા. બહિર્મુખ ભાવનો પરિત્યાગ કર્યો છે. શારીરિક સુશ્રુષા કે સારસંભાળને તિલાંજલિ આપી છે. શરીરની મુખ્ય અનિવાર્ય જરૂરિયાતો આહાર અને નિદ્રા એનો પણ (ભગભગ) ત્યાગ કર્યો છે. જ્યાં જ્યાં જાય છે ત્યાં ત્યાં કાઉસ્સગ મુદ્રાએ રહીને ધ્યાનમાં એકાતાર બની જાય છે. એ અવસ્થામાં અને અન્ય પ્રસંગોમાં ગમે તેવા ભયંકર

ઉપદ્રવો, ઉપસર્ગો થાય, કોઈ તેમને સન્માન આપે કે અપમાન કરે પણ પૂર્ણ સમભાવે હર્ષ પૂર્વક સહન કરે છે, અને એ દ્વારા નવાં કર્મોને આવતાં રોકે છે અને પુરાણાં કર્મોને ખંખેરતા જાય છે તેમ જ આત્મિક જ્ઞાનની જ્યોતિને પ્રજ્વલિત કરતા જાય છે. કેવલજ્ઞાન-ત્રિકાલજ્ઞાન-ના પ્રકાશ આડાં આવરણોને હઠાવતા જાય છે. તેમજ એમની સાધનાનો વેગ પ્રચંડ બનતો જાય છે. આમ કરતાં સાડાબાર વરસ થયાં, આત્મા ઘણી ઉચ્ચ સ્થિતિએ પહોંચ્યો છે. વિશ્વનાં પ્રાણીમાત્ર સાથે અભેદભાવ જેના હૈયામાં ઉત્પન્ન થયો છે હું-તુંનો ભેદભાવ સર્વથા વિલીન થઈ ગયો છે. હુંમાં તું ને તુંમાં હું જ જેઓ જોઈ રહ્યા છે. આત્મા અહિંસક ભાવની પરાકાષ્ટાએ પહોંચ્યો છે. હું તું (તે) સર્વનામોનું સ્થાન ગયું. સમગ્ર જગતને આત્મૌપમ્ય દૃષ્ટિએ જુએ છે. મોટાભાગના જોરદાર કર્મશત્રુઓને મહાત કરી નાંખ્યા છે. આત્માને તાવી તાવીને શુદ્ધ કંચન જેવો બનાવી દીધો છે. એવા પ્રસંગે પોતાના જ્ઞાન પ્રકાશના મહાન પૂંજને રોકનારા ઘાતી કર્મના દરવાજા ઝડપથી ખુલી જાય છે, આવરણના પડદાઓ હટી જાય છે અને ભગવાનને કેવલજ્ઞાન પ્રગટ થઈ જાય છે. આ જ્ઞાન ત્રૈકાલિકજ્ઞાન છે. ભૂત-ભવિષ્ય અને વર્તમાન ત્રણેય કાળનાં દ્રવ્યો અને પર્યાયોને જોવા અને જાણવાની શક્તિનો પ્રાદુર્ભાવ થાય છે અને અખિલ વિશ્વની પરિસ્થિતિનો સાચો તાગ તેમને મલી જાય છે. વિશ્વનાં સત્-અસત્ પદાર્થોને, તેના ભાવોને જુએ છે. હેય શું છે ! ઉપાદેય શું છે ! તે જુએ છે. સંપૂર્ણ, શાશ્વત અને નિર્ભેળ સુખ શું ? તે કયાં છે, તે મેળવવાનો માર્ગ કયો ? અને પારાવાર દુઃખો ભોગવવાં શાથી પડે છે વગેરે બાબત તે જોતા અને જાણતા થયા એટલે ભગવાન કેવલી થયા અને અસંખ્ય ઈન્દ્રો, દેવો, મનુષ્યો આદિથી પૂજાતા થયા. પછી સમોસરણમાં બેસીને ૩૦ વર્ષ સુધી ધર્મદેશના-પ્રવચનો આપ્યાં. હજારો-લાખો માણસોએ એ પ્રવચનો

ઝીલ્યાં. હજારોએ સાધુધર્મ અને શ્રાવકધર્મનો સ્વીકાર કર્યો. હજારોએ સમ્યગ્દર્શનનો પ્રકાશ મેળવ્યો. હજારોએ શ્રાવકધર્મ તથા શ્રમણમાર્ગની ઉત્કૃષ્ટ આરાધના કરી, ઘાતીકર્મનો ક્ષય કરી કેવલજ્ઞાન પામી મોક્ષ પ્રાપ્ત કર્યું. ભગવાન મહાવીર વિશેષરૂપે મગધની ભૂમિ ઉપર વિચરી સોળ પ્રહર-૪૮ કલાકની લાંબી દેશના આખી બાકીના ચાર અઘાતી કર્મોનો ક્ષય કરી અસંખ્ય યોજન દૂર આકાશમાં આવેલ સિદ્ધશિલા ઉપર કાયમને માટે સ્થિત થયા. ભગવાને પોતાના જન્મ-મરણના ફેરા બંધ કર્યા, સર્વ દુઃખોનો અંત કર્યો અને અનંતા સુખના ભોક્તા બન્યા.

આવા અનંત ઉપકારી જન્મોજન્મ કલ્યાણ કરનારા, પ્રાણીમાત્રને આત્મકલ્યાણનો સાચો રાહ બતાવનારા રાહબર પરમાત્માને આજે કોટિ કોટિ વંદન કરીએ. એમણે ચીંધેલા અહિંસા સત્યના માર્ગે ચાલીએ. ભગવાનને એ જ મોટામાં મોટી અંજલિ આપી ગણાશે. અંતમાં મંગલ અને કલ્યાણકારી એક પ્રાર્થના કરી લઈએ.

शिवमस्तु सर्व जगतः, परहितनिरताभवन्तुभूतगणाः ।

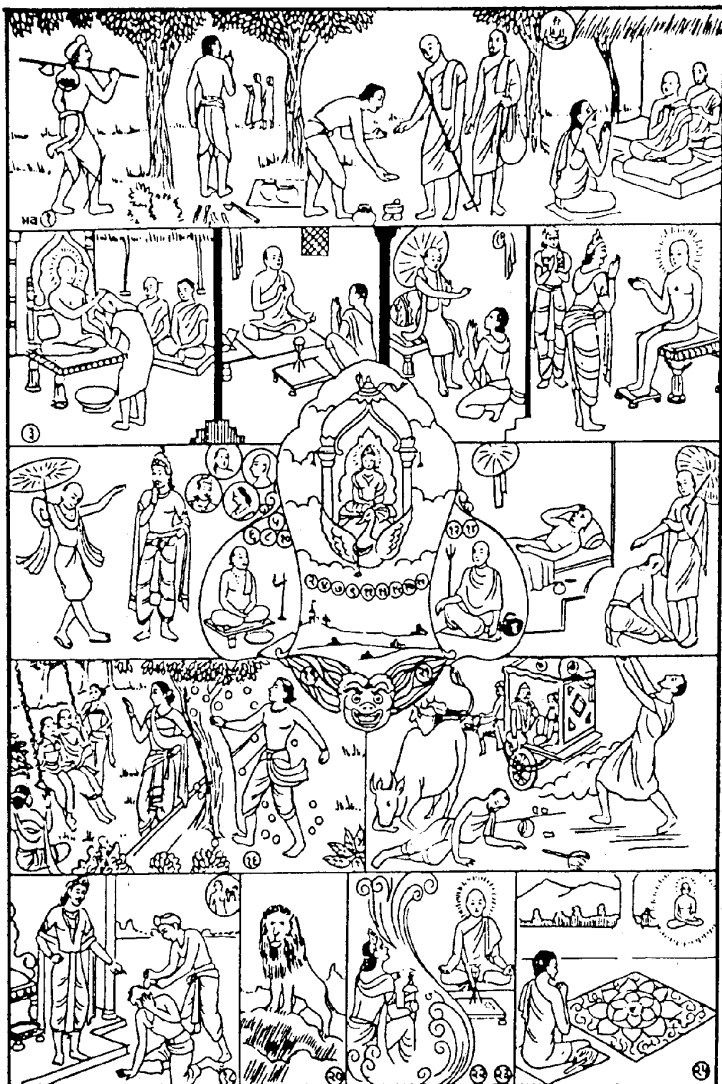
दोषाः प्रयान्तु नाशं, सर्वत्र सुखी भवतु लोकः ॥

અર્થાત્ સમગ્ર જગત સુખી થાયો, તમામ પ્રાણીઓ બીજાનું ભલું કરવામાં જ મગ્યાં રહો. તમામ પ્રાણીઓના તમામ દોષો નષ્ટ થાયો અને આ સમગ્ર વિશ્વ એટલે ત્રણેય લોકના જીવાત્માઓ બધી રીતે સુખી રહો.

ભારતીય સંસ્કૃતિની આ ઉદાત્ત પ્રાર્થના કરીને મારા વક્તવ્ય ઉપર
પૂર્ણવિરામને સ્થાન આપું છું.

આચાર્ય શ્રી યશોદેવસૂરિશ્વરજી

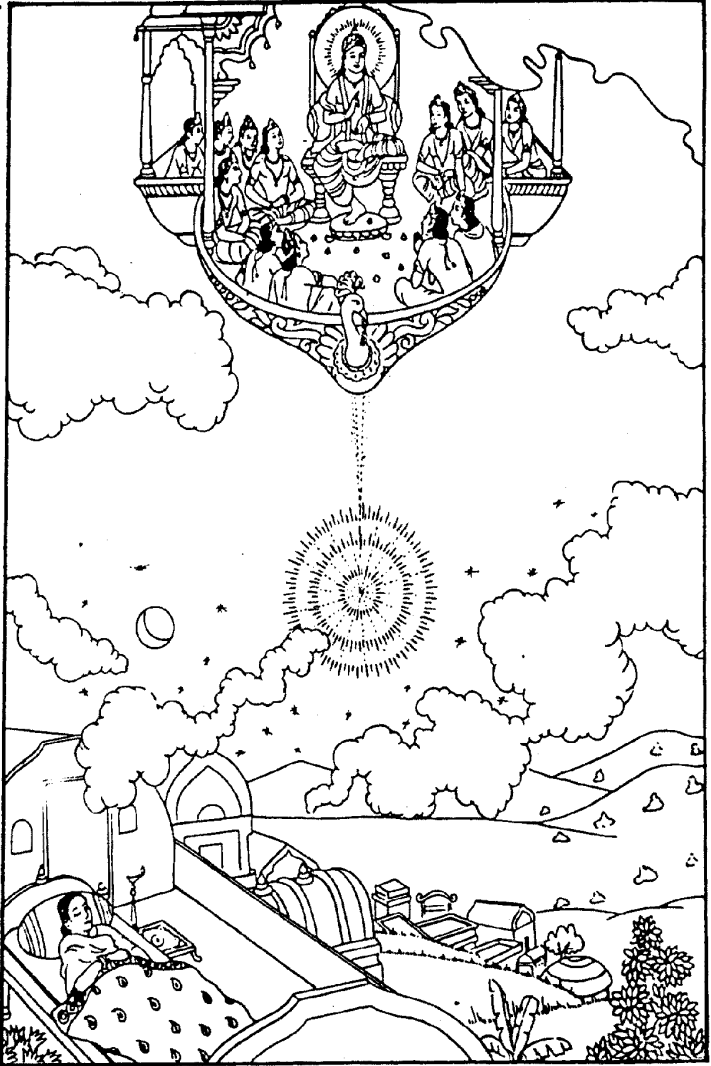
१३

ભગવાન મહાવીરના મહત્વના
આત્મસાધનાના ૨૫ પૂર્વભવો

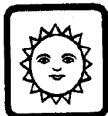
દશમા સ્વર્ગલોકમાં ૨૬ મો ભવ પૂર્ણ કરી
દેવાનંદાની કુક્ષિમાં ભગવાનનું અવતરણ

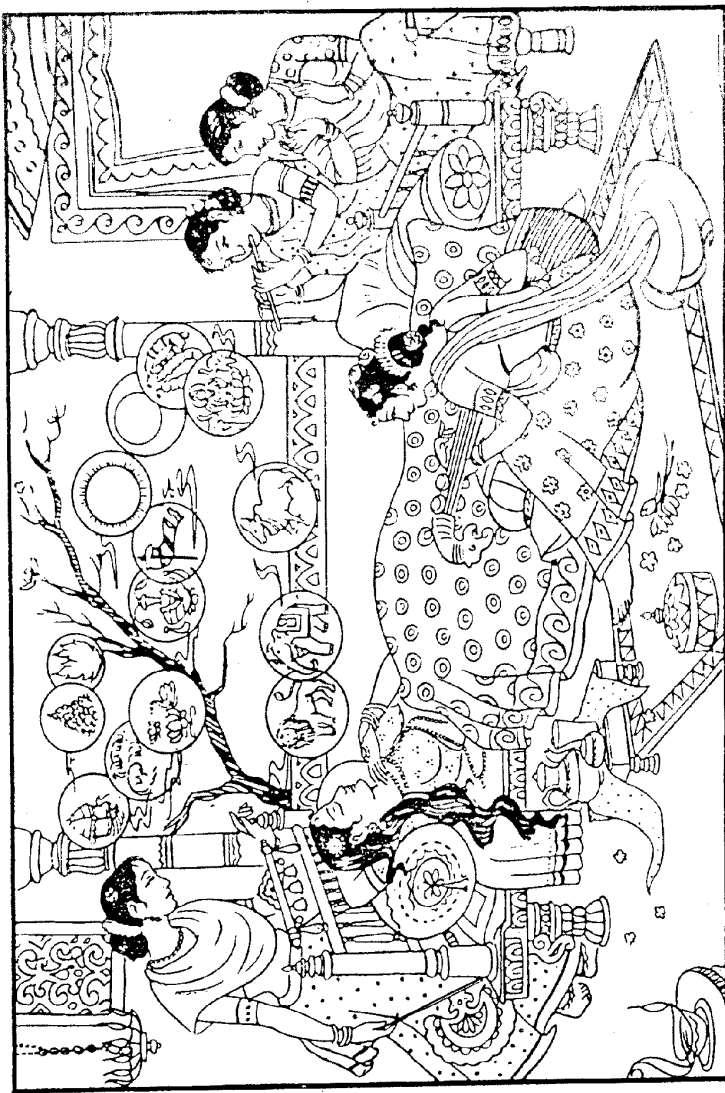
કુલાભિમાનના કારણે બ્રાહ્મણકુલમાં ગર્ભપણે
અવતરેલા મહાવીરનું ગર્ભપરાવર્તન અને
બ્રાહ્મણી દેવાનંદાનું પતિને સ્વપ્નકથન

દેવાનંદાની કુક્ષિમાંથી રાણી ત્રિશલાની કુક્ષિમાં
ગર્ભનું સ્થાપન કરવા હરિલૈંગમેષીનું પ્રયાણ

ત્રિશલાઢેવીઁ ગર્ભના પુણ્યપ્રભાવે જાણેલાં
તીર્થકર-જ-મ-સૂચક ૧૪ મહાસ્વખ્નો

नवजात पुत्रने त्रिशलाभाता समक्ष पद छिड्कुमारिकायो
द्वारा विविध जन्मकृत्यानुं विधान

૨૦

ભક્તિના અભિલાષી સૌધર્મેન્દ્રનું પાંચ રૂપ
ધરી ભગવાનને લઈ મેરુપર્વત તરફ પ્રયાણ

મેરુપર્વત ઉપર સૌધર્મેન્દ્ર તથા અન્ય દેવ-દેવીઓ
દ્વારા ઊજવાઈ રહેલો જન્માભિષેક મહોત્સવ

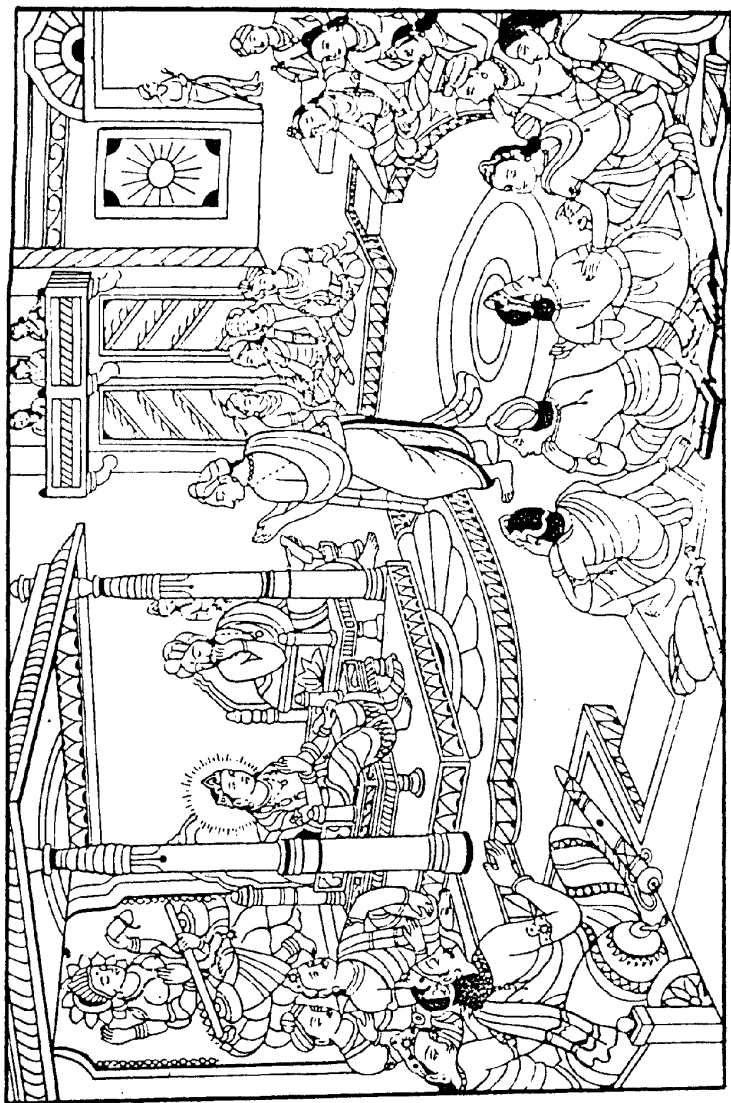

ભયંકર રાક્ષસી રૂપ દ્વારા ભગવાનના ધૈર્યની કરેલી
પરિક્ષા અને ત્યારબાદ દેવગણ દ્વારા
'મહાવીર' નામ સ્થાપન

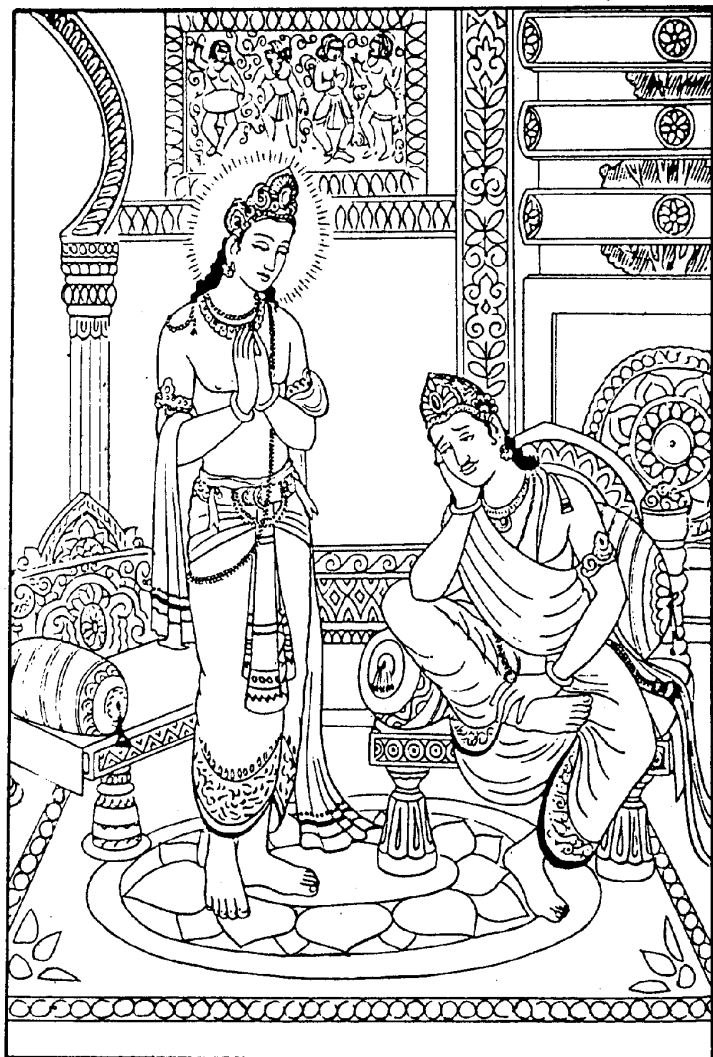
આહ્વાણરૂપધારી ઇન્દ્રના પ્રશ્નોદ્ધારા
ભગવાનની જ્ઞાનજ્યોતિનું પ્રકાશન

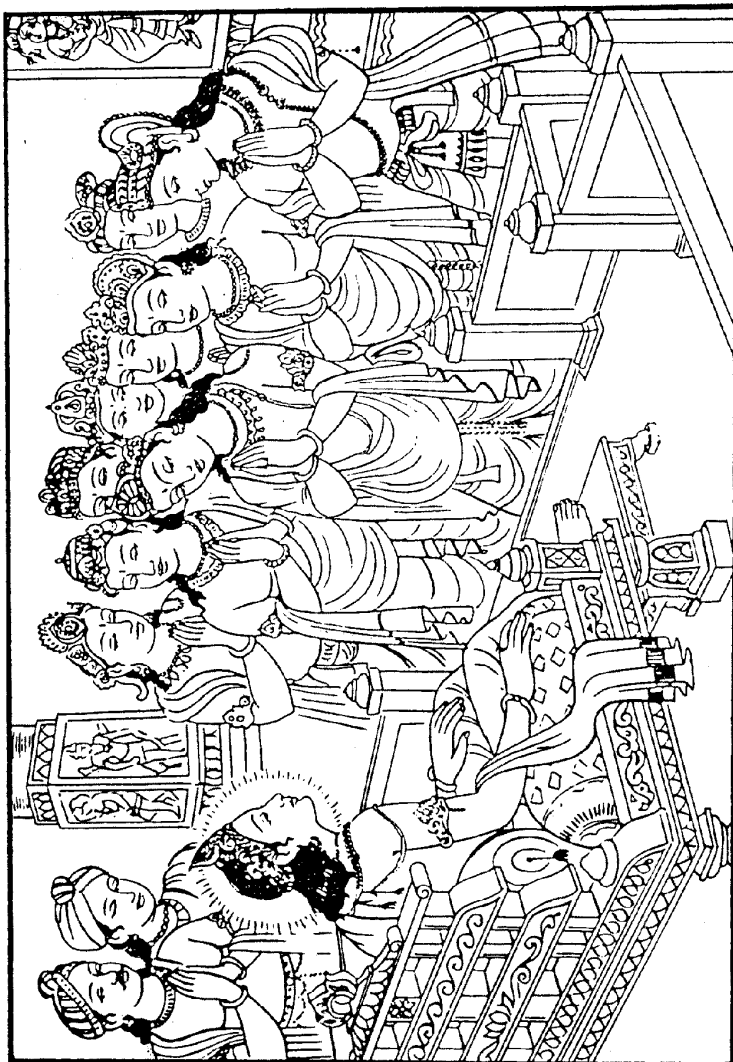
કુટુંબીજનો સમક્ષ ભગવાનનો
ધાર્મિક ઉપદેશ

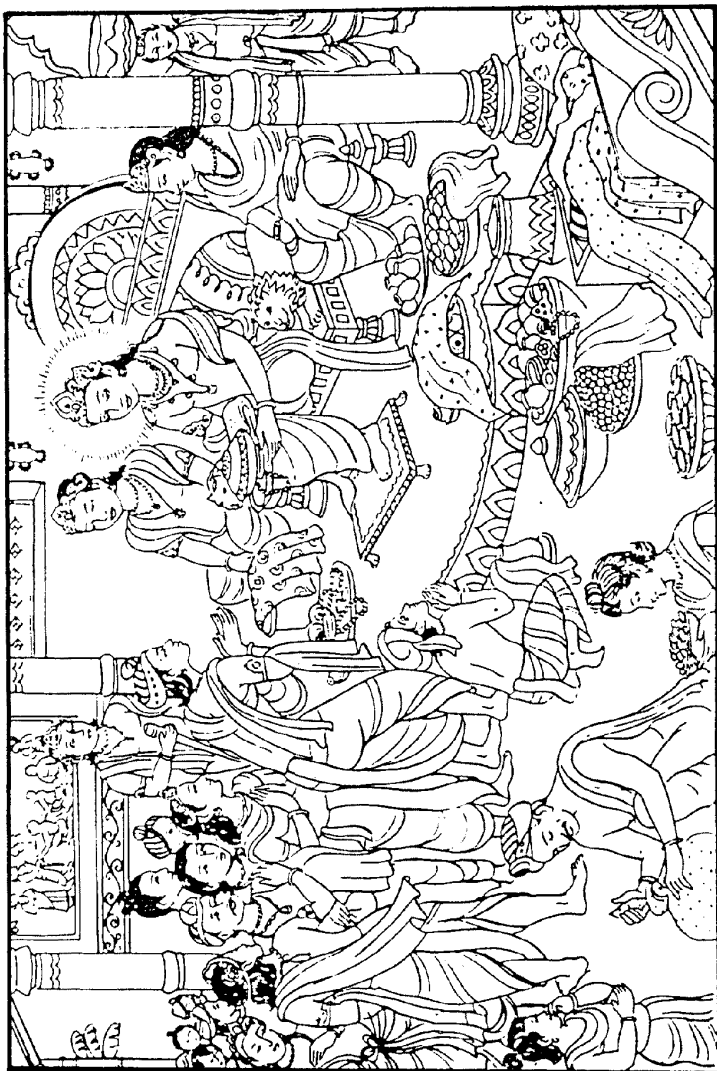
દીક્ષાની અનુમતિ માટે ભગવાનની પ્રાર્થના
અને વડીલ બંધુ નંદિવર્ધનની હાર્દિક વ્યથા

नव लोकांतिक देवोनी लगवानने विश्व
कल्याणार्थे हीक्षा स्वीकारवानी विनंति

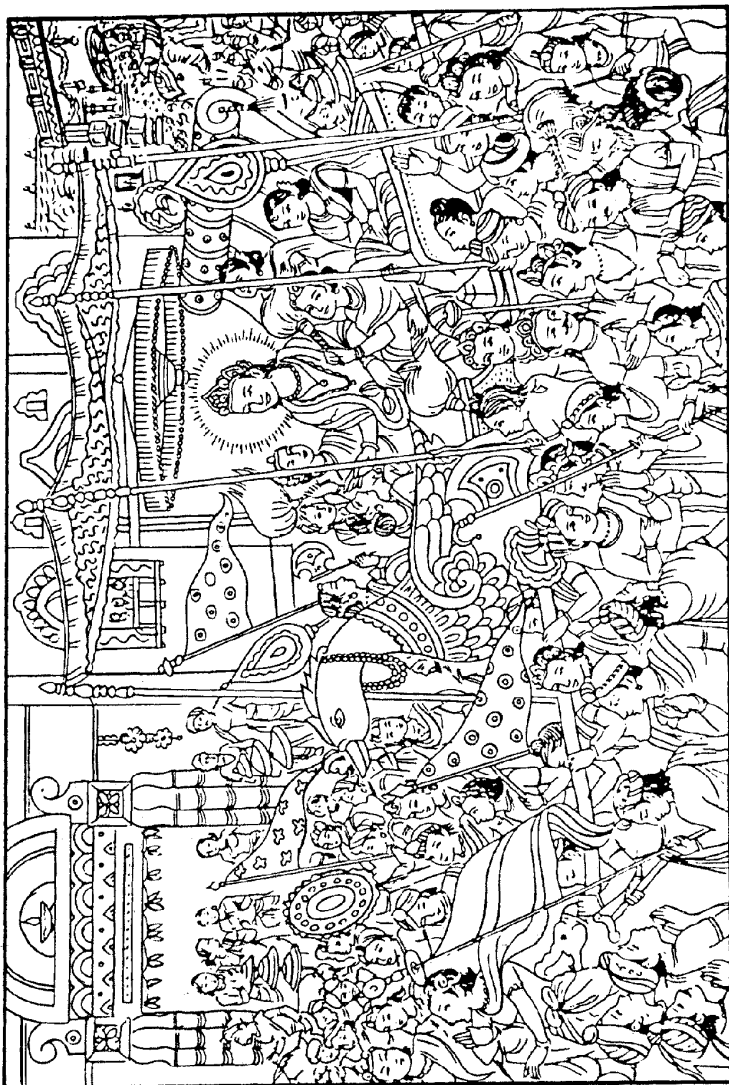

ૐ

ભાગવાને એક વર્ષ સુધી દીન-દુઃખી
જનોને કરેલું અખેડ દાન

ૐ

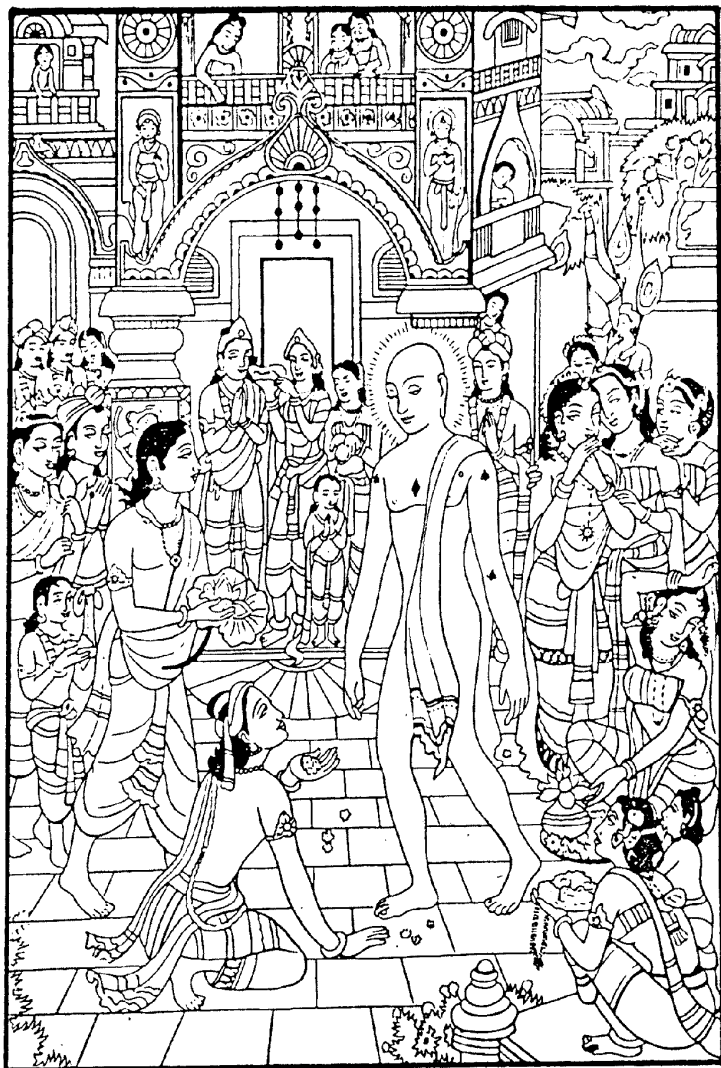
ભગવાનનું મહાભિનિષ્ક્રમણ અને દેવમાનવ
સહિત અતિભવ્ય દીક્ષાયાત્રા

કેશલોચ કરી, પાંચ મહાવ્રતોની આજીવન
પ્રતિજ્ઞા અને દીક્ષાનો સ્વીકાર

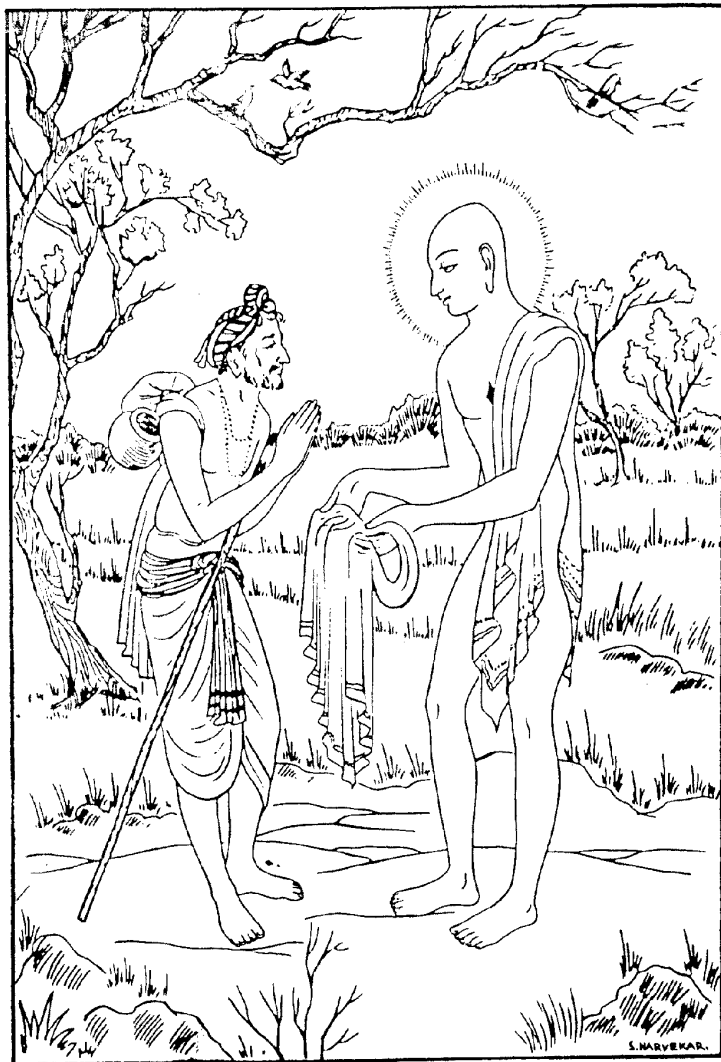

શરીર પરની સુગંધ અને સૌંદર્યથી આકૃષ્ટ
નર નારીઓના અનુકૂલ ઉપસર્ગ છતાં
ભગવાનના ચિત્તની શ્રેષ્ઠ સ્વસ્થતા

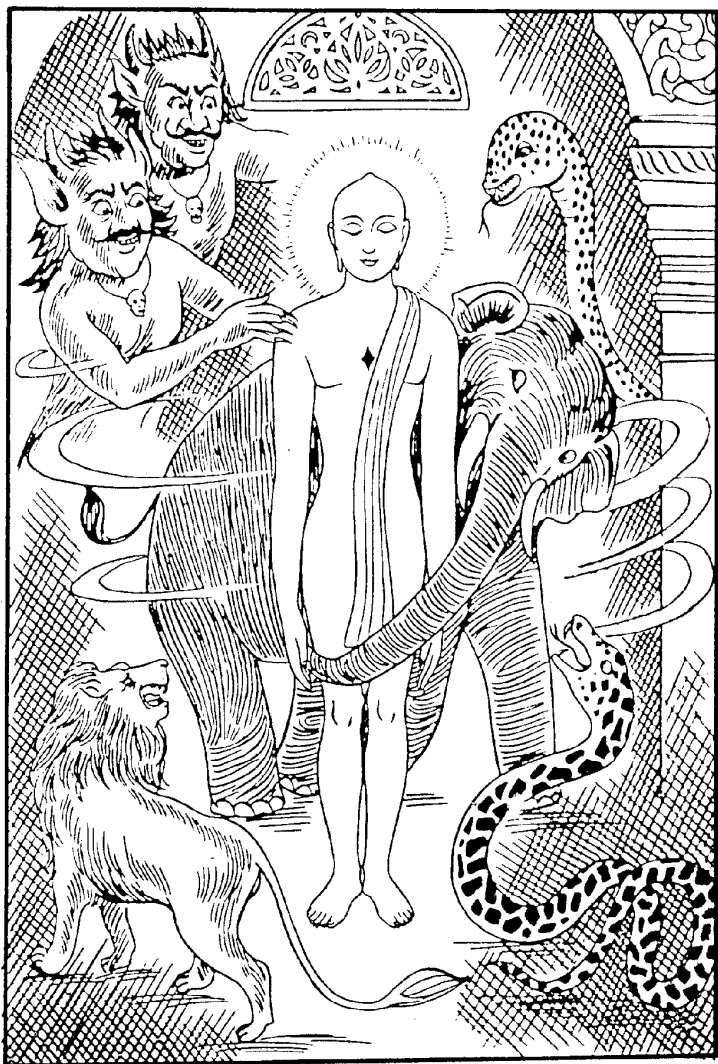
દરિદ્ર બ્રાહ્મણની યાચના અને
ભગવાનનું અનુકંપા દાન

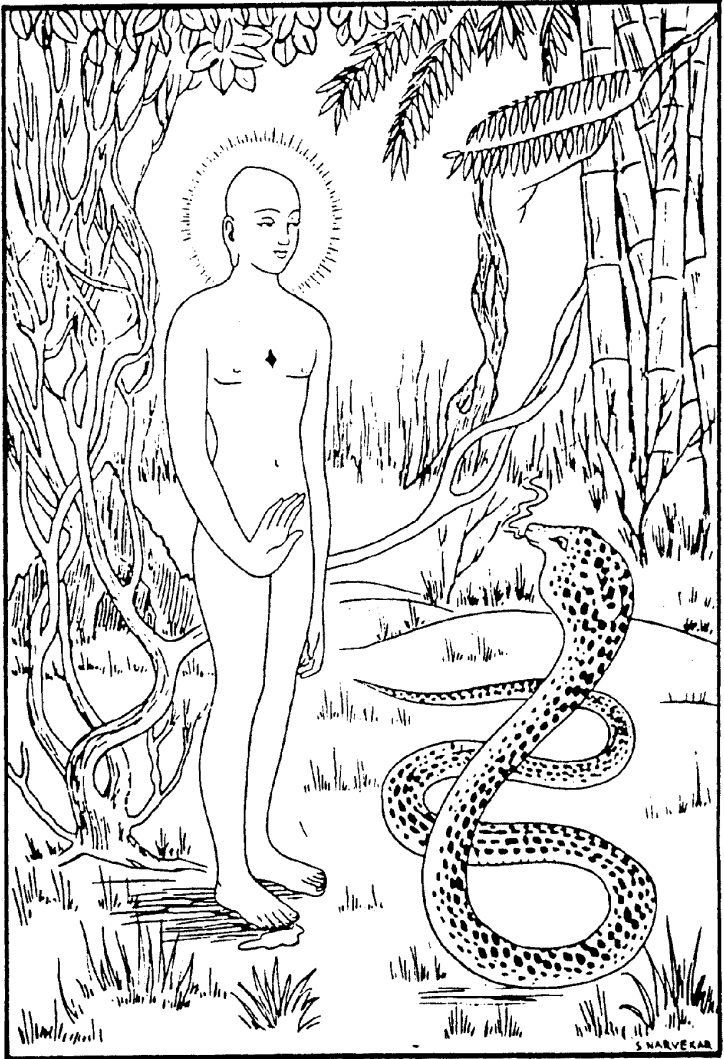
ભગવાનને ચોર સમજી મારવા તૈયાર થયેલા ખેડૂતને
રોકવા સ્વર્ગમાંથી ઈન્દ્રનું શીઘ્ર આગમન

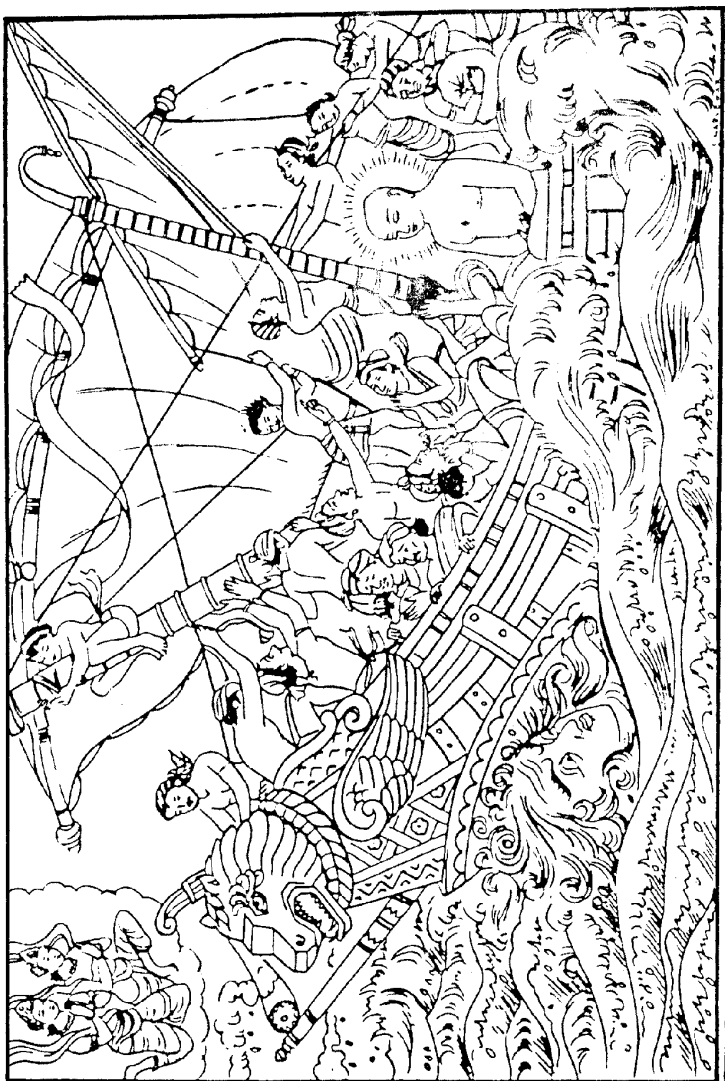
શૂલપાણિ યજ્ઞે કરેલ પ્રતિકૂલ ઉપસર્ગો
અને ભગવાનની અપૂર્વ સમતા

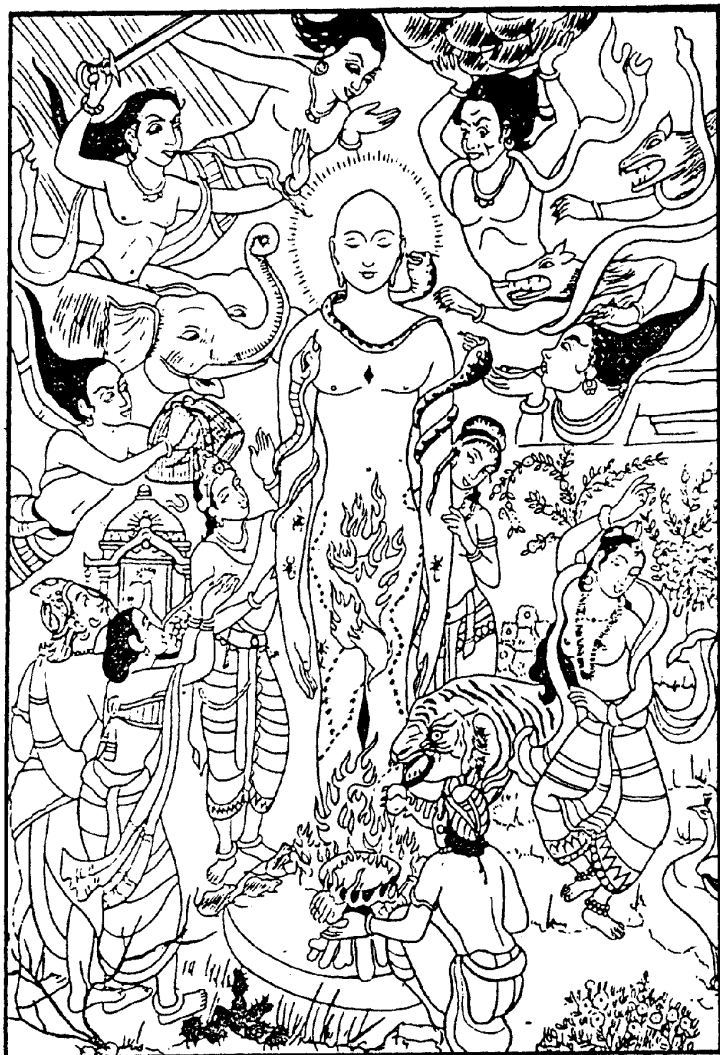
ચાણક્યશિકે કરેલો મરણાન્ત ઉપસર્ગ, ઉંખમાંથી
નીકળેલું શ્વેત રુધિર અને ભગવાનનો સફલ પ્રતિબોધ

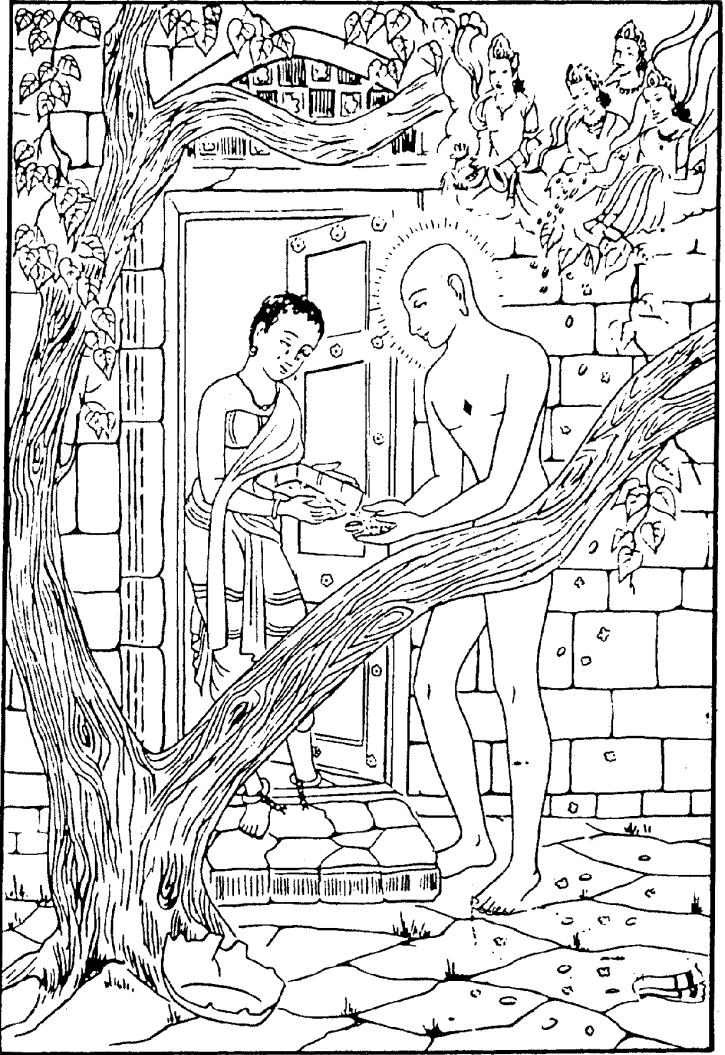
સુદૃષ્ટ દેવનો જલદ્વારા નાવોપસર્ગ અને
કંબલ-શંખલ દેવો દ્વારા સહુની રક્ષા

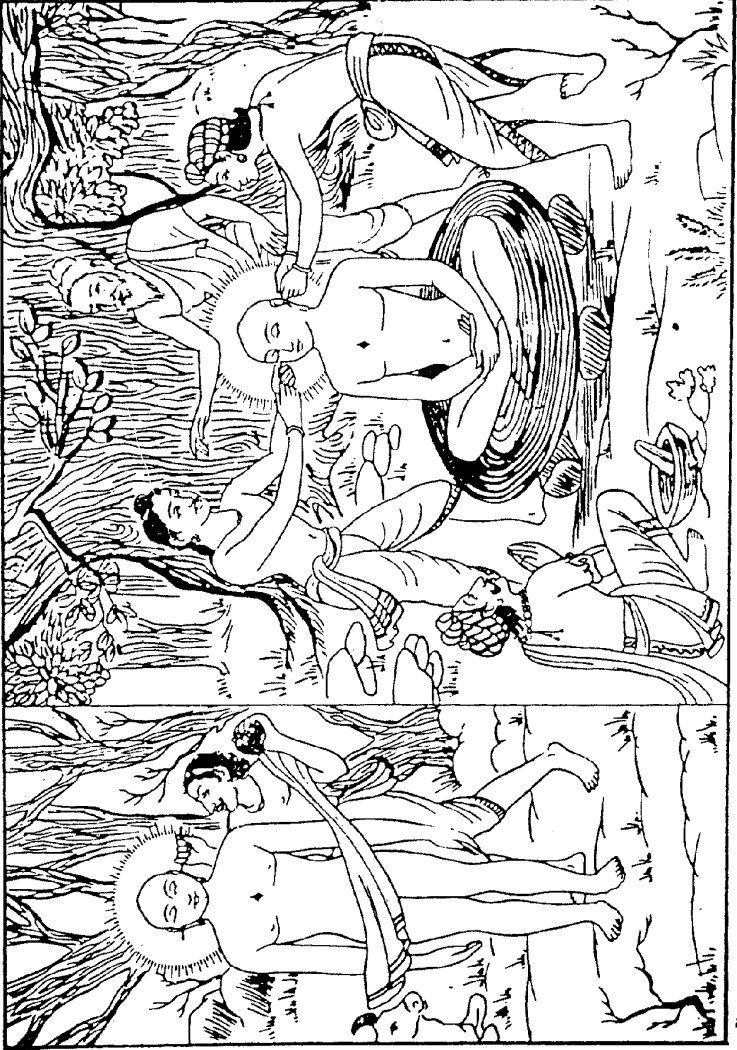
સંગમદેવે કરેલા અતિ દારુણ ઉપસર્ગો
અને ભગવાનની અદ્ભૂત ક્ષમા

અતિકઠિન અભિગ્રહની સમાપ્તિ થતાં ચંદનબાળાએ
આપેલું બાકજાનું દાન અને દેવકૃત દાન પ્રભાવ

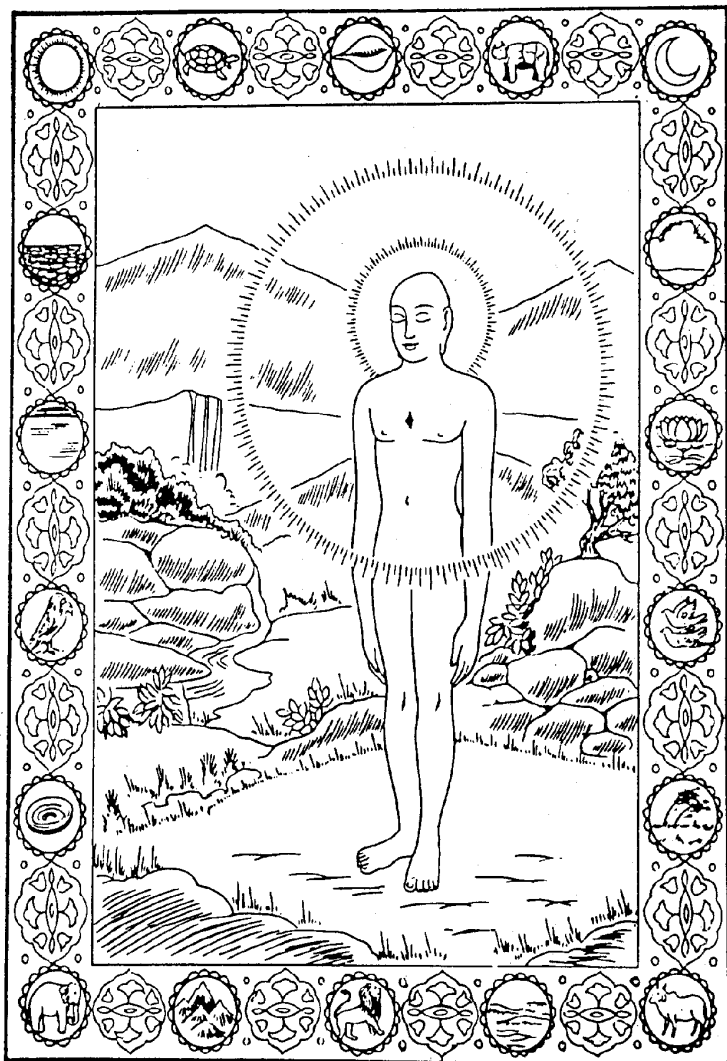

ગોવાળિયા દ્વારા ભગવાનના બંને કાનમાં
ખીલા ઠોકવાનો મહાઉપસર્ગ અને
વિજાવૈદ્ય દ્વારા તેનું નિવારણ

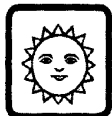
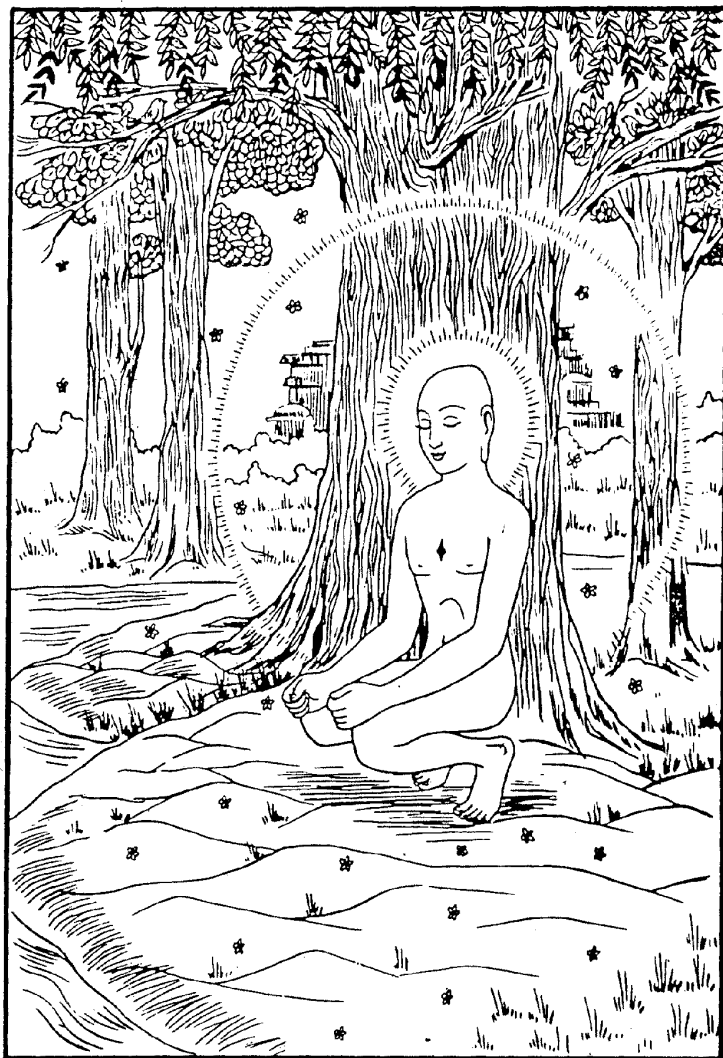

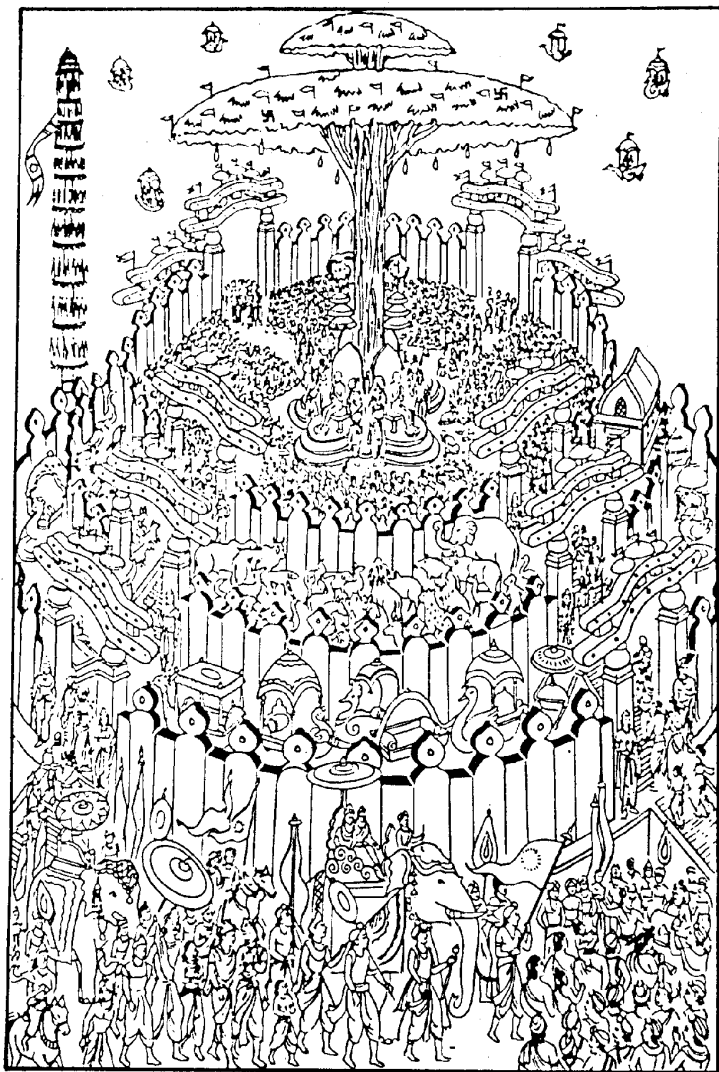
સંયમ અને તપની ઉગ્રસાધનાથી પ્રાપ્ત
પરમ સમાધિમાં લયલીન ભગવાન

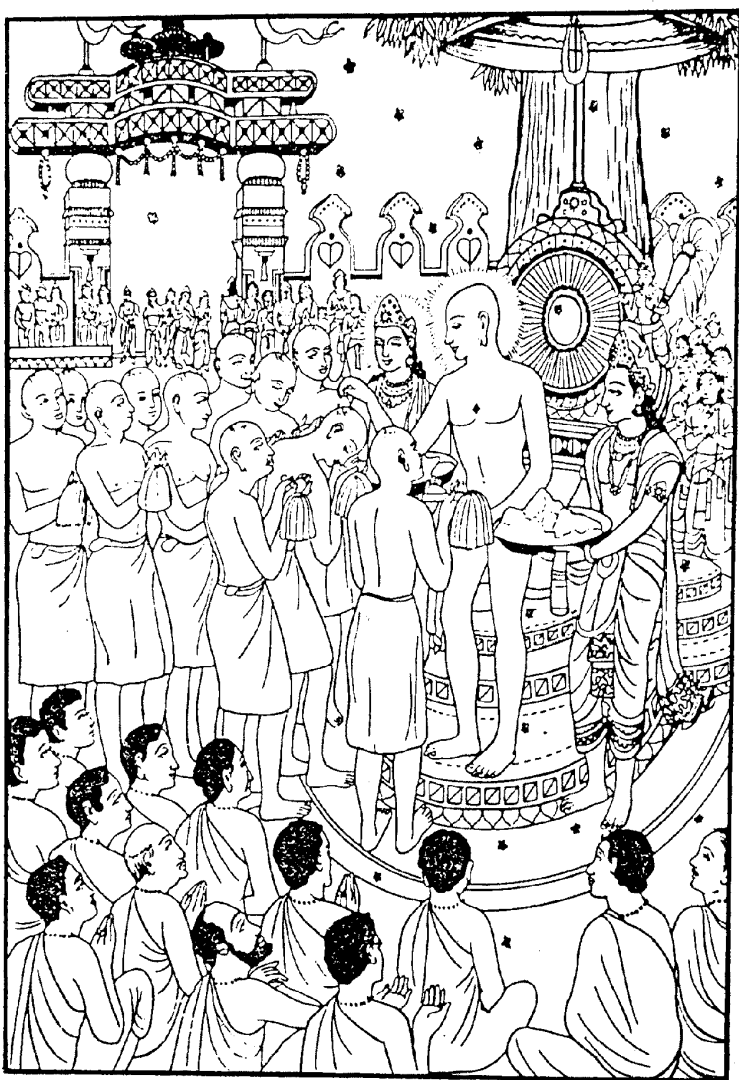
ગોદોહાસનમાં પ્રભુ પામ્યા કેવળજ્ઞાન

કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિબાદ અશોકવૃક્ષ નીચે
ભગવાનનું અદ્ભૂત અને અમોઘ ધર્મ પ્રવચન

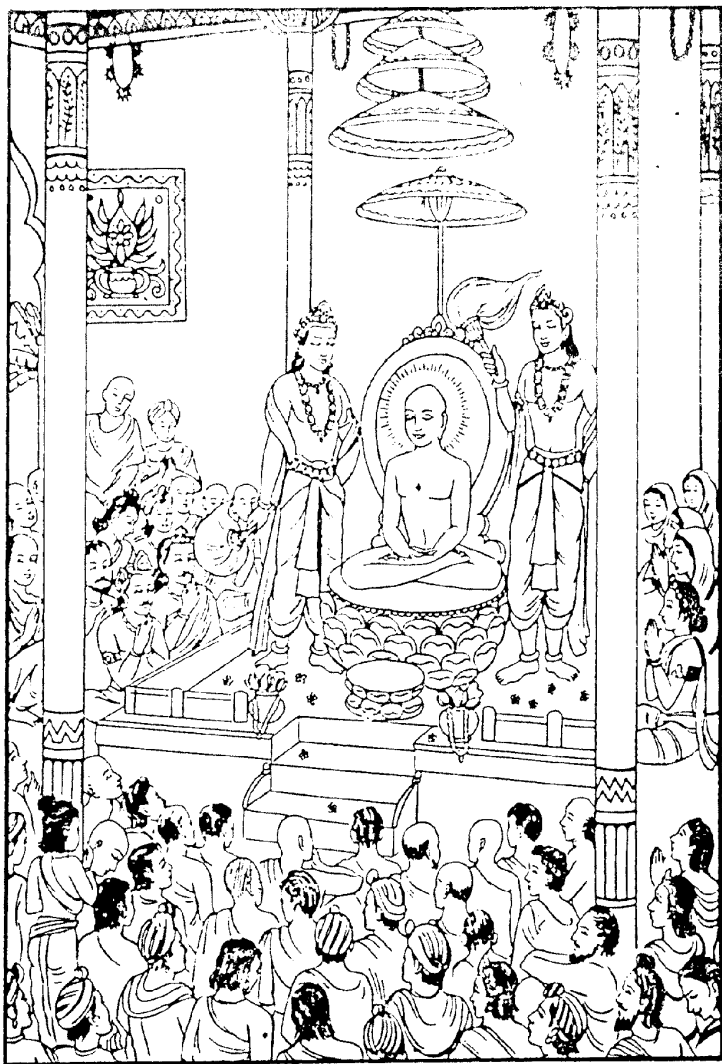
બોધ પામેલા ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતોને દીક્ષાપ્રદાન
અને તેઓની ગણધરપદે સ્થાપના

ભગવાનને ભરમીભૂત કરવા છોડેલી પણ પાછી
ફરેલી 'તેજોલેશ્યાનો' ગોશાલકના જ મુખમાં પ્રવેશ

ભગવાને વિશ્વકલ્યાણાર્થે ૧૬ પ્રહર
સુધી કરેલું અંતિમ પ્રવચન

ચંદનની ચિતા ઉપર પધરાવેલ પવિત્ર દેહનો
દેવો-મનુષ્યો દ્વારા અગ્નિસંસ્કાર

मुप्य शिष्य गणधर श्री गौतम स्वामीजीनी
केवलज्ञान प्राप्ति बादनी प्रथम देशना

श्री शंभेश्वर पार्वनाथ

શેઠશ્રી મયાભાઈ ઠાકરશી શાહ ધર્માદા ટ્રસ્ટમાં ચાલતી પ્રવૃત્તિઓ...

મેડીકલ સેંટર

- હોમીયોપેથીક ક્લીનિક
- એલોપેથીક ક્લીનિક
- આયુર્વેદિક ક્લીનિક
- એક્યુપ્રેશર ટ્રીટમેન્ટ

ડેન્ટલ ક્લીનિક

ખોલી ક્લીનિક જેમાં નિષ્ણાત

- ફીઝીશીયન કાર્ડિયોલોજીસ્ટ ડૉક્ટર
  - ચામડીના દર્દના ડૉક્ટર
  - ઓર્થોપીડીક સર્જન ડૉક્ટર
  - ઇ. એન. ટી. અને
  - સ્ત્રી રોગોના નિષ્ણાત ડૉક્ટરોની સેવા
- પેથોલોજીની સુવિધાઓ પણ ઉપલબ્ધ છે. જેમાં કુલ બાંડી ચેક-અપની પણ સુવિધા છે.

આંખની હોસ્પિટલ

- મોતીયાના સાદા તથા નેત્રમણી સાથે ઓપરેશન ટ્રીટમેન્ટ
- ઝામર - નાસુરના ઓપરેશન તથા ટ્રીટમેન્ટ
- આંખણી - ખીલ વિગેરે અંગેના ઓપરેશન
- આંખોના દરેક દર્દ અંગેની સારવાર

દરરોજ ઓ. પી. ડી. ની સુવિધા.

શૈક્ષણિક અને સાંસ્કૃતિક કેન્દ્ર

- સીવણ - ભરતના વર્ગો
- ડ્રોઇંગ - પેઇન્ટીંગના વર્ગો
- સંગીતના વર્ગો
- મેંદીના વર્ગો

શેઠ શ્રી મયાભાઈ ઠાકરશી શાહ ધર્માદા ટ્રસ્ટ, ૧૦/૧૧, લબ્ધી વિક્રમ, ધરણીધર દેરાસર પાસે, શ્રેયાંસનાથ સોસાયટી સામે, વાસણા, અમદાવાદ-૭. ☎ ૪૩૫૨૯૬

